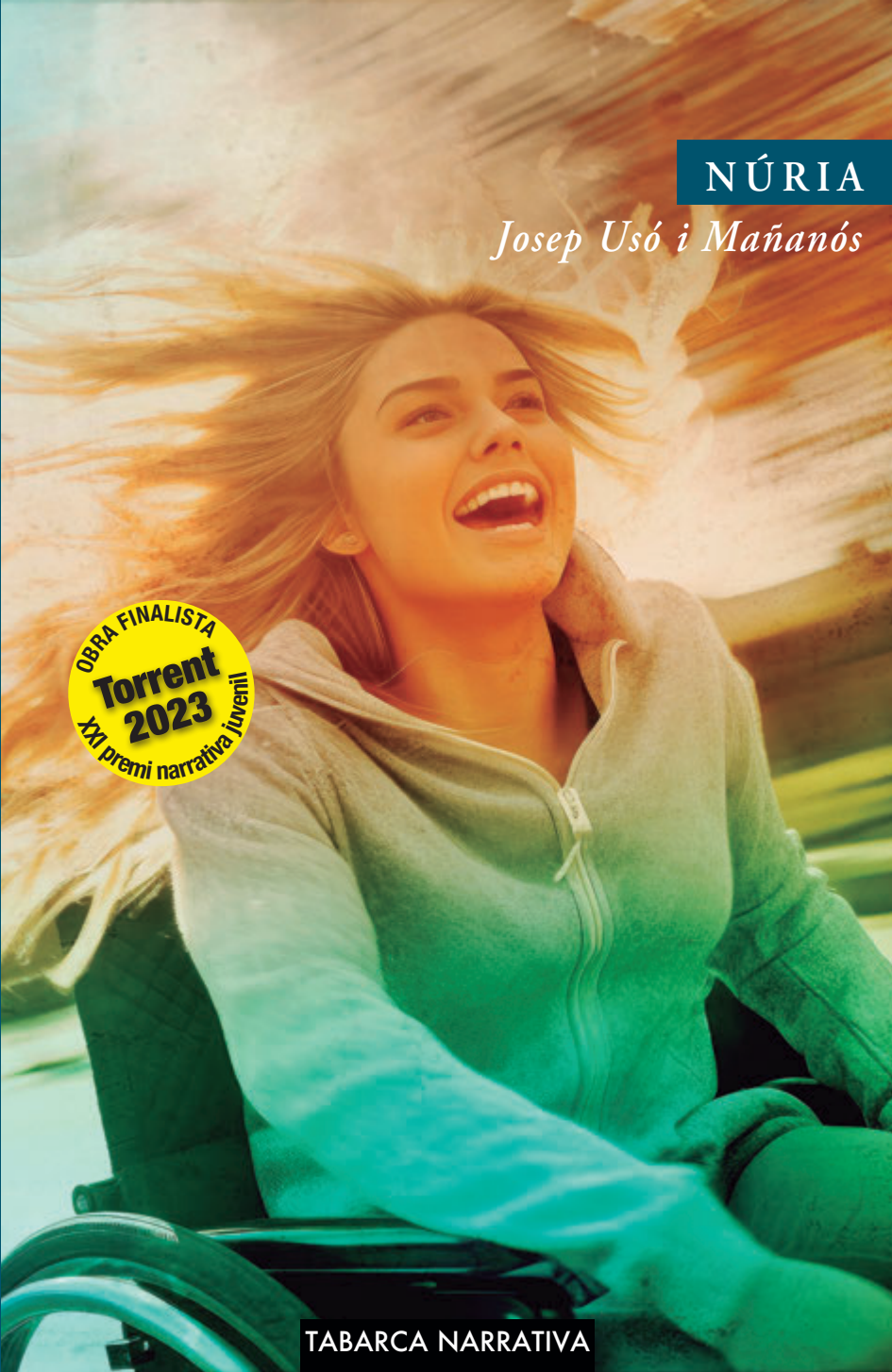

NÚRIA

Josep Usó i Mañanós

OBRA FINALISTA
Torrent
2023
XXI premi narrativa juvenil

TABARCA NARRATIVA

NÚRIA

TABARCA NARRATIVA, 99

El jurat del 21é Premi de Narrativa Juvenil Ciutat de Torrent, presidit per Ma Ángeles Lerma Cervera, delegada de família, infantesa i política lingüística de l'Ajuntament de Torrent, i compost per Ma José Mora Aullana, Joaquina Barba, Vicente Muñoz Puelles i Josep Palomero, el va concedir, com a finalista, a *Núria*, de Josep Usó i Mañanós.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en mitjans de comunicació o llibres si se n'esmenta la procedència.

© De la present edició: Tabarca Llibres, 2024
Pl. Alqueria de la Culla, 4 (Edif. Albufera Center, of. 104-B)
46910 ALFAFAR (València)
Tel. 963 186 007 - Fax: 963 186 432
www.tabarcallibres.com
e-mail: info@tabarcallibres.com

© Del text: Josep Usó Mañanós

Portada: Nina L. Peters

Correcció lingüística: Anna Montaña Llopis

Maquetació: Tabarca Llibres

Impressió: Leitzarán

ISBN: 978-84-8025-632-2

DL: V-999-2024

TABARCA NARRATIVA

COL·LECCIÓ DIRIGIDA PER JOSEP PALOMERO

1. EN BLANC I NEGRE. Rafa Gomar.
2. QUAN BUFA EL PONENT. Jordi Querol.
3. CAÇADORS DE TIGRES. Aingeru Epaltza.
4. EL LABERINT D'ADRIANA. Josep M. Morrerres.
5. ESTEL D'HIVERN. Roser Barrufet.
6. ELS VENJADORS VALENCIANS. Jordi Querol.
7. EL TIGRE DE TASMANIA. V. Muñoz Puelles.
8. L'ILLA AMB LLUNES. Marc Granell.
9. L'ÚLTIM GUERRER. Vicent Pascual.
10. L'ENIGMA DELS PRISMÀTICS. Josep Millo.
11. A LA RECERCA D'ANGÈLICA. Josep M. Morrerres.
12. LA PLATJA ENCANTADA. Roser Barrufet.
13. UN BON NEGOCI. Ramón Pastor Quirant.
14. EL MISTERI DE LA LLUNA NEGRA. Francesc Gisbert.
15. LA VIDA SECRETA DE MARTA. Joan Pla.
16. ALBERT, LA LLUITA DE MARIA. Adela Ruiz Sancho.
17. LLANCEN CRITS DE LLIBERTAT. Jordi Querol.
18. L'ÚLTIM PARADÍS. Maluy Benet.
19. EL LLEOPARD DE LES NEUS. Vicente Muñoz Puelles.
20. EL LABERINT DE LES TRES CORONES. T. Belaire i M.J. Belaire.
21. UN EDIFICI EN FORMA DE VAIXELL. Dolors Jimeno.
22. CARTES D'AMOR I DE MORT. Joan Pla.
23. LA MIRADA DE REBECA. Vicent Pallarés.
24. L'ANEL·L D'OR DE TRES COLORS. Josep Lluís Tàrrega.
25. EL DIARI DE GUERRA D'OLGA ROS. Armand Company.
26. AL COR, LA QUIMERETA. Encarna Sant-Celoni i Verger.
27. L'IMPOSTOR. Enric Lluch i Gírbés.

28. EL SOMRIURE DE L'ESFINX. Francesc Gisbert.
29. UNA ESPESSA BOIRA BLANCA. Lluís Miret Pastor.
30. DARRERE DE L'AUTOBÚS. Pep Castellano.
31. UN ESTIU AL RODEO. Mariano Casas.
32. LA TERCERA HABITACIÓ. Julián Arribas.
33. SÒNIA I ELS MAQUIS. Joaquina Barba.
34. ESPECTRES, BRUIXES I DIMONIS. Manel Àlamo.
35. EL REPÒS DEL SOBIRÀ. Vicent Sanchis.
36. L'ELEGIT. Francesc Mompó.
37. HABITACIÓ 502. Pep Castellano.
38. EL ROSTRE DE LA INNOCÈNCIA. Julián Arribas.
39. RIN. Rafa Gomar.
40. NO AIXAFARAN EL MEU POBLE. Jordi Querol.
41. L'ULL DE LA BOIRA. Pep Castellano i Joaquim Roca.
42. ELS SECRETS DE LA PORTA TANCADA. Víctor Peris i Grau.
43. LA VALL DELS OBLIDATS. Leo Climent.
44. LA MUNTANYA D'ARGENT. Lluís Miret Pastor.
45. EL CANT DE L'ÚLTIM ROSSINYOL. Joan Pla.
46. MISSATGE EN UN RELLOTGE. Maluy Benet.
47. AMABLE. Francesc Mompó.
48. VISIÓ NOCTURNA. Mariano Casas.
49. EL MANUSCRIT SAMOS. Julián Arribas.
50. ELS CAVALERS DEL DRAC. Manel Àlamo Garcia.
51. PELS ULLS DE LUCRÈCIA. Adela Ruiz Sancho.
52. ENCARA QUE ENS CREGUEN VENÇUTS. Jordi Querol.
53. VESPRES DE FOC. Vicent Sanchis.
54. L'ÚLTIM ESTIU ABANS DE CHICAGO. Santiago Forné.
55. CAMÍ SENSE RETORN. Joan Pla.
56. TAN SOLS HO SAP EL VENT. Víctor Peris i Grau.
57. BOMBONS AMARGS. Pep Castellano.

58. CONTRABAN DE TRAMUNTANA. Guillem Rosselló Bujosa.
59. LA MEMÒRIA DEL SILENCI. Lluçà Vallés i Calvo.
60. A LA CONTRA. Francesc Gisbert Muñoz.
61. HISTÒRIES D'UN ALAMÍ. Vicent Sanchis.
62. VESPRES DE TARDOR. Josep Lluís Tàrraga.
63. LA CONFESSIÓ. Pasqual Mas.
64. EL SECRET DEL COLLAR DE DIAMANTS. Joan Pla.
65. LA IAIA TONA. Mª Luisa Hernández Jiménez.
66. EL DIARI DEL PARE. Vicent Sanhermelando Bellver.
67. LA PLAÇA DEL GALL. Josep Usó i Mañanós.
68. CORRE, TANGO BOB, CORRE! Maurici Belmonte Monar.
69. DIFÍCIL DECISIÓ. Joaquina Barba.
70. CARTES AL MÉS ENLLÀ. Olga Borràs Boada.
71. FÀTIMA I CRISTINA. Josep Usó i Mañanós.
72. UN PONT SENSE BARANES. Vicent Sanhermelando Bellver.
73. ENDEVINA QUI. Gemma Pasqual i Escrivà.
74. AVENTURA A TUNÍSIA. Vicent Sanchis.
75. CENDRES A BATALLA. Alejandro S. Oltra.
76. LA NOSTRA AVENTURA AFRICA. Francesc Gisbert i Muñoz.
77. EL JARDÍ DE LA MEMÒRIA. Josep Franco.
78. METRÒPOLI. Pasqual Mas i Usó.
79. MÀSCARES TRENCADES. Santiago Forné Andreu.
80. LES AVENTURES DE TIRANT LO BLANCH. J. Martorell
(Adp. J. Palomero).
81. EL CAFÉ DE LA MALVA. Vicent Sanhermelando Bellver.
82. UNA HISTÒRIA DE FICCIÓ. Jovi Lozano-Seser.
83. FLOR DE CARXOFA. Xavier Mínguez López.
84. EL PORTAL DEL LLEÓ. Ivan Carbonell Iglesias.
85. ALISON I L'ENIGMA DE L'AMOR. Maurici Belmonte Monar.
86. UN CAFÉ SOL. Maluy Benet.

87. L'ESTRANYA DONA MEXICANA. Enric Lluch i Girbés.
88. PARIS BLONDE. Vicent Enric Belda.
89. VENDETTA. Leandre Iborra i Polo.
90. ELS CRITS MUTS. Roser Barrufet Soldevilla.
91. SAPERE AUDE. Leandre Iborra i Polo.
92. A NOU PEDRES DE TU. Marcos Morales Peláez
93. TEMPS DE FANG. Albert Hernández Xulvi.
94. LA TACA. Carles Durà i Herrero i Antoni Rubio i Reverter.
95. OTRANTO. Magda Añon Espert.
96. SITOÉ. Maurici Belmonte i Monar.
97. M'HE ENAMORAT D'UN OCUPA. Vicent Sanhermelando Bellver.
98. GERMANIA, TEMPS DE REVOLTA. Vicent Palacios Bellver.
99. NÚRIA. Josep Usó i Mañanós.

NÚRIA

Josep Usó Mañanós

TABARCA
ECIR
MARFIL

Qui dia passa, any empeny.

Dita popular

A l'hospital i a la presó, tots tenim un cabiró.

Dita popular

Desgraciat del qui se'n va, que el qui es queda ja s'apanya.

Dita popular

El que no passa en cent anys, passa en un dia.

Dita popular

Quan una porta es tanca, se n'obri una altra.

Dita popular.

A tots aquells que s'han hagut de refer.

A Salomé, Lluís i Jaume, que sempre estan on toca.

Capítol I

Estirada damunt del llit, Núria se sent com abans. Per un instant es relaxa i permet que els seus records la tornen a acompanyar.

—És curiós. Tota la vida em va canviar en un sol instant. Completament.

Mussita, just abans de tancar els ulls. Immediatament, aprofitant el silenci que regna en l'habitació, es retroba amb ella mateixa tan sols quatre anys abans. Era quan feia primer de batxillerat.

—Aquell fou un gran any per a mi.

Mormola. Tanca els ulls i li venen al cap un grapat de records. Amb la seua pròpia veu va recurrent uns dies que li pareixen fantàstics. Les imatges acudeixen ordenades i obedients, una darrere de l'altra. Sempre havia sigut una bona estudiant, però justament en aquell curs es va produir una tria molt forta, a l'institut. Dels qui havien acabat l'ESO amb bones notes, només n'hi havia uns quants que estaven interessats en el batxillerat de ciències. Ella n'era una. Però la gràcia d'aquella promoció era que tots els qui es van retrobar,

passat l'estiu, a l'aula 307, eren persones fortament motivades per a estudiar i amb bona capacitat.

De seguida van succeir, si no el millor curs, sí el més ben considerat de tot el centre. Perquè, a més a més de bons estudiants, quasi tots tenien alguna altra activitat. Enric, Dolors i Carme eren músics que es passaven tres vesprades cada setmana al conservatori. Lluís i Albert estudiaven idiomes. Jaume i Àfrica nadaven. Cada matí, quan arribaven a classe a les huit, ja havien passat més d'una hora d'entrenament. I ella jugava a tennis. Havia aconseguit arribar als primers nivells de competició i participava en un parell de tornejos cada any. Però havia de dedicar quatre vesprades cada setmana a entrenar-se.

—Tu vols dir que podràs amb tot, filla?

Li preguntava la mare quan la veia preparant-se el raqueter.

—Ai, mare, que pesada eres.

Responia ella cada vegada. Perquè la mare sempre havia sigut massa patidora. Qualsevol cosa que ella proposara, d'entrada li pareixia malament. De fet, quan ella volia aconseguir alguna cosa, qualsevol cosa, primer havia de trobar la complicitat del pare. Ell era molt més comprensiu...

No. Compensiu no és la paraula. Ell sempre ha cregut en mi. En la meua capacitat. I la mare sempre ha tractat de frenar-me. Amb tota la bona voluntat del món, només per a evitar que em passe res; per a evitar que tinga una desgràcia sempre m'ha frenat. I al final, per a res, perquè...

Aquesta matisació interrompt els seus records per uns instants. Però és que Núria sempre ha estat molt obsessionada amb la precisió. Per això vol fer justícia al pare i a la mare. Perquè ell tota la vida l'ha animada a continuar avant, mentre que la mare hauria preferit que no fera mai res per si de cas

acabava prenent mal. Com quan es va plantejar la possibilitat d'anar-se'n tres mesos fora, en un programa d'intercanvi que permetia viure quasi tot un trimestre al nord d'Itàlia, a una ciutat propera a Milà.

—Mare, pare! —va cridar ella, entusiasmada, tan bon punt entrà a casa— ens han ofert la possibilitat de fer un intercanvi amb Itàlia.

Tot i que a ella aquella oportunitat li pareixia la millor ocasió de sa vida, de seguida va veure com la mare feia un gest de rebuig. Fins i tot abans de saber de què es tractava. Al contrari, el pare, abans de dir res, va voler saber-ho tot. Quan temps havia d'estar, quines obligacions comportava, per a l'estudiant i per a la família, quines repercussions podia tindre en la marxa del curs, quines dates estaven previstes, qui n'era el responsable... En qualsevol cas, els seus consells van ser d'allò més raonables. Ara, amb els ulls tancats, va recordant tot un reguitzell de greuges que té amb la mare. Hi ha moltes coses que no entén, d'ella. Sobretot, aquesta por a tot. És com si la por a morir-se o a patir li impedira viure. En aquell cas de l'intercanvi, recorda les paraules de la mare literalment.

Com a mínim, el pare es va assabentar de tot, abans de dir res. En canvi, la mare de seguida va començar a plantejar dificultats: que si mira que no perdes el curs, que si els altres alumnes tindran avantatge sobre tu, perquè ells hauran seguit les classes normalment mentre que a tu se't trencarà el ritme, que si veges tu a quina casa aniràs a petar...

—I pensa que allà on vages, hauràs d'estar tres mesos. I tres mesos es poden fer molt llargs.

Amb aquesta frase lapidària va concloure el seu discurs de to apocalíptic. Però el cas és que ella estava entusiasmada amb la

idea. Perquè no es tractava d'un intercanvi d'una setmana, que un parell d'anys abans ja n'havien fet un. Un grup d'alumnes de l'institut anaven a Alemanya i es passaven una setmana allà. I més avant, un grup d'alumnes alemanys venien i estaven una setmana ací. Els alumnes s'emparellaven, de manera que cadascú vivia a casa del seu company de l'altre país. I, quan estaven allà, feien moltes excursions i visites a museus. En cada viatge anaven també uns professors de l'institut, que n'eren els responsables.

Ella recordava aquell intercanvi com una experiència fantàstica. De fet, encara mantenia contacte per whatsapp amb Erika, la xiqueta alemanya amb qui havia estat emparellada. Però l'oferta d'anar a Itàlia era completament diferent. S'havia d'estar tres mesos allà. I de tot l'institut només hi havia dos estudiants seleccionades. Es veuria obligada a parlar italià amb tot el món, perquè també hauria d'anar a classe. De fet, quan va anar, ella era la única que vivia al poble on estava l'institut; l'altra companya, vivia al poble del costat. Es veien cada dia, però després d'un parell de setmanes, només a l'institut. Núria, aquell intercanvi amb l'institut Enrico Tozzi el recorda com una experiència fantàstica. Es va acabar d'integrar molt bé i va ser molt feliç.

—El cas és que, entre unes coses i altres, me'n vaig anar acollonida a Itàlia. Però aquell viatge em va suposar un abans i un després.

Rosega, mentre contempla amb molta atenció el sostre de l'habitació. Hi ha uns quants clivells que ella s'entreté a imaginar-se que són camins que recorren un desert immens.

Certament, aquella estança li va suposar estar, per primera vegada en la vida, lluny de casa i de la família una bona

temporada. Perquè tres mesos són molt de temps. Però ella es va adaptar prou bé. Amb la llengua no va tindre problemes, ja que de seguida s'adonà que l'italià i el valencià s'assemblen més del que no es pensaria des de fora. I la família italiana que l'acollí es va portar molt bé amb ella. Sempre la varen tractar com a una filla més.

Per això, quan els pares em van vindre a visitar, se'n tornaren entristits.

Recorda. I també li venen a la memòria les paraules de la mare quan es va despedir.

—Pareix que estàs millor ací que a casa. A veure si ja no voldràs tornar.

—I a pesar que li vaig donar un besot i li vaig dir que allò ni s'ho podia arribar a creure, ella no em va estalviar unes llagrimetes, en pujar al cotxe.

Pensa. Però ja no té temps per a més, perquè des de la cuina li arriba el crit de la mare.

—Núria! A dinar.

Ràpidament, s'incorpora i es gira, per tal de poder deixar caure les cames a la vora del llit. Només un minut després, ja està assentada en taula, mirant atentament què es el que ha preparat la mare.

—Que bo!

Exclama, tan prompte com veu la cassola que només s'usa per a coure la pasta. La mare, això se li ha de reconèixer, ha fet uns macarrons boníssims.

—Aquests macarrons es mereixen una cerveseta, mare.

Diu ella. I, sense esperar resposta, va cap a la nevera però la mare se li avança immediatament.

—Tens raó —diu. I afegeix:

—Ja la trac jo. Tu també en beuràs, Pasqual?

El pare nega amb el cap, seriós. I Núria es queda a una sola passa de la taula, quieta i un poc enfadada. No vol que la mare la tracte com si fóra una inútil. I al mateix temps no li ho vol dir, perquè sap que ella no ho fa per a molestar-la, sinó que és que no s'ho pot remeiar.

—Et pareix bé?

Pregunta la mare, que ja li ha deixat la botella al costat del got.

—Sí, mare. Em sembla perfecte —i fa una mínima pausa, buscant la manera d'abordar un problema que no sap com enfrontar; però també té molt clar que no pot deixar de contestar.

—Però ja l'anava a agafar jo.

La mare somriu, desconcertada. I immediatament respon, amb un to alegre que els seus ulls desmenteixen:

—Però jo l'he agafada més ràpid. I del que es tracta és de menjar-nos de seguida aquests macarrons. I també d'evitar que la cervesa...

Es deté, sense saber com continuar. Núria sent pena per ella, ja que ella sola s'ha ficat en un atzucac. I per a poder eixir haurà de reconèixer el que no vol reconèixer de cap de les maneres.

—Però a mi em feia il·lusió agafar-la, mare. Jo també la puc agafar.

—És clar que sí!

Exclama la mare. I tot seguit es posa a plorar.

—Disculpa'm filla. És que no sé com fer-ho. No ho sé.

Xanglota. Núria no té més remei, davant del silenci que s'ha apoderat de la família, que dir alguna cosa. Així que alça el cap i comença:

—No has de fer res, mare. Res. Soc la teua filla i t'estime. T'estime igual com t'estimava abans de...

—Però és que va ser una desgràcia tan gran...

Els sanglots de la mare no tenen contenció i ara amenacen amb esdevindre una plorera inacabable. El pare, que continua assentat amb la forquilla en la mà, es veu de seguida que no sap què fer. Així que Núria pren novament la iniciativa:

—Mare. Va ser un accident. I jo no en vaig tindre la culpa. Ni soc qui n'ha pagat les pitjors conseqüències, tampoc. Va ser un accident i prou. I ja ha passat. Ara, el que hem de fer és superar-ho. I per a poder-ho fer, tots hem de posar de la nostra part. Tots. I hem de viure amb normalitat. De veritat, mare. Amb normalitat.

Mentre parla, s'acosta a la mare i l'abraça. Amb això, aconsegueix que les dos comencen a plorar sense fre. S'estan així molta estona. Núria no sabia dir quant de temps ha passat quan finalment tornen a assentar-se en taula, però els macarrons ja estan completament gelats i la cervesa calenta. Ni tan sols es molesta a obrir l'ampolla. Quan acaba, sense dir res, va fins a la nevera i la torna al seu lloc.

Una altra vegada serà.

Pensa. Però no diu res. Ja n'ha tingut prou, de plors, per a hui. No sap què podrà fer per tal de millorar la situació, però ja fa dos anys de l'accident i la mare està igual que al principi.

No ho accepta. No ho vol acceptar i no s'adona que això és el pitjor que pot fer.

Va pensant Núria, mentre torna cap a la seua habitació.

Al capdavant, és veritat que hauré d'anar tota la vida en cadira de rodes, però estic viva. I tinc ganes de viure. I puc fer quasi el mateix que podia fer abans, quan estava... Deixa de pensar

i concentra la seua atenció en ordenar-se tots els apunts. Al cap i a la fi, bé ha de preparar-se la tasca, perquè d'ací a poc més d'un mes començaran els exàmens. De cap manera vol desentendre-se'n.

—I aquest moment, és tan bo com qualsevol altre.

Mormola, mentre va obrint les carpetes i comprovant que tots els fulls estan allà on els pertoca. Però mentre va treballant, de tant en tant s'ha d'eixugar els ulls, que se li van omplint irremeiablement de llàgrimes.

—Per què la mare ha de ser així? Per què no pot acceptar les coses tal i com són? No ho entendre mai.

Va rosegant, de tant en tant. Al contrari, ella és, en aquest sentit, com el pare. Quan una cosa no té remei, cal acceptar-la el més aviat possible.

—Defugir la realitat no l'altera.

Diu, just en el moment de tancar l'última carpeta. I conclou:

—Els exàmens començaran d'ací a cinc setmanes, tant si estudie com si no.

Capítol II

Jordi mira per la finestra. A l'altra banda del carrer hi ha un camió de mudances que ha arribat fa una estona. Els treballadors, que van vestits amb una granota roja, han començat a buidar un habitatge del quart pis. Des del seu observatori, és fantàstic observar-los. Van traient els mobles desmuntats per un finestrал, els deixen damunt d'una plataforma elevadora i els baixen ràpidament. Una vegada en terra, de seguida els carreguen al camió.

Pareixen formigues, carretejant tot el que hi ha dins del pis.

Pensa Jordi. I s'imagina el pis d'ací a una estona.

Aquest dematí era una llar. Fins a hui mateix, una família hi podia viure perfectament. Hi havia segurament tot el necessari. Des dels mobles fins una nevera plena. I d'ací a una estona, s'ho hauran endut tot. Només quedaran les parets nues. No es deixaran res de res.

Mentre Jordi es va imaginant les estances buides, els treballadors de mudances van baixant caixes i més caixes de cartó i carregant-les al camió.

És com si la casa es resistira a quedar buida. Va oferint tot el seu contingut per tal d'allargar una agonia que està clar que

tindrà un final inevitable. Perquè s'ho enduran tot. No s'hi deixaran res.

Els pensaments de Jordi de sobte es perden, mentre la plataforma baixa carregada amb cinc o sis caixes completament atapeïdes, i retornen un parell d'anys arrere. Tot just quan ell i Núria van començar a eixir junts.

Tot havia començat un dijous d'abril. Havien acabat l'última classe d'àlgebra. Els alumnes, cansats, s'afanyaven a eixir de l'aula. I ell no es va adonar que ella anava a eixir al mateix temps que ell. Es van quedar encaixats en la porta.

—Disculpa'm.

Va dir ell, retrocedint mentre es posava roig com una tomaca.

Ella es va limitar a mirar-lo, divertida. I, tot just abans de reprendre la marxa, li va somriure. Només fou un moment. Un brevíssim instant, però ell, en tota la vesprada ja no es va poder traure aquell somriure, ni tampoc aquell rostre, del cap.

—Què fas, tio?

Li va demanar Manel, un dels seus companys de pis, en veure'l davant del llibre obert, però amb la mirada perduda a l'infinit.

—Què?

Va respondre ell, sobresaltat. I va tornar a enrogir quan l'altre esclafí a riure.

—Que què et passa? —li va repetir— em pareix que estàs molt distret. Tu saps que d'ací a poc començarem els exàmens del segon semestre, veritat? I encara hem d'acabar els guions de les pràctiques d'electricitat i els d'òptica.

Va dir-li Manel, amb un to de retret. De sobte, Jordi es va sentir culpable. Sense ser conscient, va girar la mirada cap al

mòbil i va consultar l'hora. Les quatre i mitja. Duia una hora davant del llibre i no havia passat ni una pàgina.

—És que estic un poc cansat, Manel.

Va respondre. Però pel somriure que li va dedicar l'altre, va saber que no s'ho havia cregut. Perquè el veritable problema era que no podia traure's del cap el somriure d'aquella companya en qui ni tan sols s'havia fixat mai fins aquell dia.

—És que no me la puc traure del cap.

Es va dir una vegada i una altra. Però ni així aconseguí concentrar-se prou per avançar en l'estudi de l'àlgebra. L'endemà no va poder evitar fer una ullada a la classe tan bon punt va entrar. Ella no estava. I aquell fet el va neguitejar prou. Però pitjor fou en la segona hora, quan la va veure entrar amb una companya.

No ho vaig poder evitar i me la vaig quedar mirant com un babau. Tant, que ella se'n va adonar.

Recorda Jordi. I també recorda com la companya el va assenyalar al temps que cridava l'atenció de la desconeguda.

—Però és que tenia una forma de caminar que m'encisava —rosega, mentre mira, sense veure, per la finestra. Els hòmens de roig carretegen sense desmai, mentre ell recorda aquella Núria amb el seu caminar elàstic i ferm —pareixia una deessa.

Conclou. I encara torna a enrogir quan recorda com ella se'l quedà mirant fixament amb un mig somriure, fins que ell no va tindre més remei que abaixar la mirada.

—En tota aquella setmana no vaig poder fer res de profit. No podia pensar en res més. Havia estat quatre mesos sense veure-la per classe i, de sobte, només anava a classe si sabia que ella també hi aniria.

Sospira, tot just abans de pensar que, a pesar de tot el que ha passat, encara no s'ha pogut oblidar d'ella. Distret, torna a

mirar per la finestra. Els hòmens de roig han acabat de buidar la casa. Dos d'ells ja estan desmuntant la plataforma, mentre els altres han pujat al camió i ja l'han posat en marxa.

—Au! S'ha acabat. El pis ja està buit.

Diu. I es torna a concentrar en l'estudi. A pesar que ja està en l'últim any, encara no pareix que defallisca. Una mitja hora més tard aparta els apunts amb violència. No aconsegueix traure's del cap a Núria. I ara té un atac sobtat de remordiment.

—No l'hauria d'haver deixada —mormola, mentre els records se li tornen a amuntonar sense remei. Perquè la segona setmana després del seu accidentat encontre en la porta de l'aula, es va armar de valor i li va parlar. Malgrat que ell no havia tingut mai cap problema per a relacionar-se amb algú, va haver de fer grans esforços per a no tartamudejar.

—Bon dia, ep... em sembla que no sé com et diuen.

Començà. I va parar, esperant que ella li facilitara les coses. Però no fou així.

—No te l'he dit, encara; el que sí que m'han dit és que tu et dius Jordi i que estàs en el segon grup de pràctiques d'òptica.

Li respongué ella. I va afegir un somriure de propina que el va acabar de desconcertar.

—Després m'ho va explicar, ella. Que just en aquell moment, fou quan es va interessar per mi.

Recorda Jordi.

—És que vas fer una careta de desconcert que ni sé com no et vaig donar un bes allà mateix.

Li digué Núria un parell de setmanes més tard, quan ja eixien junts. Perquè tot va anar molt de pressa. L'endemà, quan van coincidir per casualitat en el bar, ja van prendre un café junts, a l'hora del descans.

I vam començar a xarrar. O, com a mínim, ella parlava. Jo només la podia mirar i encara gràcies. Semblava quasi una deessa.

—Tio, estàs molt emparat. Em pareix que t'has enamorat.

Va dir-li Manel, burleta. I Jordi, de sobte, es va adonar que li estava passant la mà per davant dels ulls una i altra vegada.

—Què fas? Deixa'm estar, borinot.

Respongué, irritat. Però el cas és que el seu company de pis havia trencat l'encant del moment.

—I recordaré sempre el primer bes —mormola, mentre tanca la llibreta d'apunts— fou de vesprada. Ella m'estava explicant que també estava en el meu grup de pràctiques. No m'ho podia creure.

—Com és possible que tu hages estat allà, al mateix laboratori que jo tres vesprades completes cada setmana i no t'haja vist mai? Tu m'enganyes, Núria.

Ella es limità a somriure i a tancar els ulls d'una manera que ell va haver d'agafar-se al respatler de la cadira per no caure en terra.

—Això és fàcil. Duem tres mesos de curs i jo tampoc t'havia vist mai. Aquestes coses passen. En realitat, tu ja saps que el que veiem realment és només una part del que creiem veure. La resta és una imatge que el cervell forma a base de suposar que no hi ha variacions inesperades d'allò que de veritat veiem...

Ell anava a respondre, però ella encara va afegir:

—I sempre que no hi haja moviment. Perquè si hi ha moviment, l'ull no pot evitar seguir-lo.

I no sé com va passar, però al cap d'un instant vaig apropar la cara a la d'ella i, sense ni saber com, la vaig besar.

Recorda Jordi. Fou una besada breu, però infinitament dolça. Quan ell es va apartar, roig com un perdigot, va veure que ella li somreia. I ja no va poder dir res més.

—Per què ho has fet, Jordi?

Li preguntà ella amb el rostre, com els llavis, dolcíssim. I ell, que semblava com si s'haguera engolit un grapat d'arena i el tinguera tot en la gola, no va dir res. Es va limitar a negar amb el cap, sense saber què estava fent. Aleshores, com un conill que veu com la boca de la serp que se'l va a menjar irremeiablement s'apropa, va veure com el rostre de Núria s'arribava al seu. Era una boca que li somreia i uns ulls blaus tan fondos que ell va saber abans de res que, si els continuava mirant, no veuria mai més res semblant. No va poder dir res. Només, quan ja va estar segur que ara era ella qui l'anava a besar, va entreobrir els llavis. Aquesta segona besada ja va ser diferent. Ni fou breu ni va tindre gran cosa d'innocent. Jordi va quedar com estamordit; no arribava a tindre la certesa que tot allò estiguera passant de veritat.

—Em pareixia que era un somni, Núria. De veritat.

Li havia explicat moltes vegades a ella. I cada vegada, gaudia com un xiquet amb les rialles divertides de la xicota.

—A mi ja m'agrades, Jordi. Per això, quan et vas decidir a besar-me i vaig veure l'esforç que vas haver de fer per a atrevir-te, vaig decidir ajudar-te una miqueta. O encara estaríem parlant només de Física, tu i jo.

Explicava ella. I els dos es reien.

—No tornaré mai a viure uns anys com aquells.

Mormola ara Jordi, amb tristor. Perquè foren dos anys de completa felicitat. Els estudis els anaven bé als dos. I, a més a més, ell estava completament enamorat d'ella, que tenia aquella manera de caminar tan extraordinària perquè era tenista. Era tan bona —va dient-se entre dents— que encara tenia temps i forces per a compaginar l'esport i l'estudi. Justament el 2017,

aconseguí quedar segona en el campionat autonòmic. Jordi recorda perfectament com estava d'enfadada per haver perdut la final.

—Em rebenta perquè aquesta Jèssica és molt pitjor que jo; el que passa és que he tingut un mal dia —remugava Núria enfadada, aquell diumenge de vesprada.

—I tot això, duent el curs al dia, que a mi, només allò, ja em costava. Però ho vam aprovar tot a juny.

Es diu ell, en veu molt baixa. Ja fa estona que es vol posar a estudiar i no ho aconsegueix. Perquè els records no li ho permeten. Sap que alguna cosa no ha fet bé, però no veu com rectificar i corregir la situació. Enfadat, aparta els apunts i els llibres de davant i es queda mirant la taula buida. Es fixa en les línies de la fusta. Les observa amb molta atenció, com si esperara trobar alguna solució al seu dilema. En va resseguint una concreta i, quan s'apropa a moltes altres per acaragolar-se en el que hauria sigut el naixement d'una nova branca de l'arbre, un nuc, es torna a endinsar en els seus records de la relació amb Núria.

Perquè un parell de mesos després d'haver iniciat la relació, ella es va traslladar al seu pis, aprofitant que Tomàs, el tercer company, havia tirat la tovallola després de la tercera ensopegada en Àlgebra II. Abandonà pis i carrera i els va anunciar que s'anava a matricular en Administració i Direcció d'Empreses.

—Segur que em resultarà més fàcil. Amb això no puc. Ni puc, ni podré.

Els va dir sobtadament un dimarts abans de sopar. Estava completament desmoralitzat. I aquell mateix cap de setmana ja es va emportar les seues coses. Manel i ell es van trobar de

sobte amb el problema d'haver de pagar la part del lloguer de Tomàs, però el problema es va resoldre immediatament.

—I també ens el va resoldre Núria —rosega Jordi amb tristesa. Perquè ella, des que havia començat la seua relació amb ell, passava molt de temps en aquell pis. I un parell de dies més tard, mentre sopaven, ells li van explicar el problema. Immediatament ella va obrir els seus ulls, va somriure i va exclamar:

—Jo vos solucione el problema ara mateix. Perquè ja vinc jo ací.

De seguida, Manel es va oposar. Però els seus arguments no acabaven de ser prou convincts.

—Pensa que tu eres una dona. I que potser als de casa no els pareixerà bé perquè...

—Perquè què? —el tallà ella, amb fermesa— anem a pams. Jo ja passe ací moltes hores perquè, a més a més de la resta, que tu no n'has de dir res, els tres estudiem la mateixa carrera i el mateix curs. Ara, a vosaltres vos queda una habitació lliure. I jo estic disposada a pagar la part que em pertoca del lloguer sense discutir. I a fer la part de les tasques de casa que em corresponguen. No sé si tens massa dret a discutir la meua presència com a companya de pis.

Però el cas és que Manel encara va voler insistir, a pesar que ja es veia que no tenia cap argument de pes.

—No. Si el que et dic és que, com tu eres una dona, en ta casa poden pensar que...

Però ella ja no el va deixar continuar.

—Mira, Manel, Si el teu problema és que en ta casa són tan misògins que es pensen que pel fet que compartisques pis amb una dona ja no estudiaràs i que només et dedicaràs a tractar de gitar-te amb ella, ho sent per tu, però em sembla molt ofenedor.

—No —va tractar ell de defensar-se, ja sense opcions— si a mi ja em pareix bé. És només per si...

—Doncs si a tu et pareix bé, a mi també. A més a més, si en ta casa malpensen, me'ls envies, que jo els tranquil·litzaré.

Conclogué Núria, tallant. I Manel, amb la cara roja i baixa, ja no va gosar dir res més. Així que, eixa mateixa setmana, el tercer ocupant del pis va canviar i tot va continuar igual.

—I al final, la família de Manel tampoc va dir res de res. Si els pareixia malament, s'ho van callar.

Diu Jordi. I l'allau de records l'inunda sense remei. Recorda els mesos que els dos ho compartien tot, les pors abans dels exàmens i el llit. Els desdejunis i les il·lusions. Les mirades còmplices en classe i els apunts. Els viatges, sempre accelerats, al supermercat, al forn o a la carnisseria, i la pasta dents. Les estones de gimnàs, quan ella entrenava, tres vesprades cada setmana mentre que ell va començar a fer musculació per tal de passar l'estona fins que ella acabara.

—Van ser els millors mesos de ma vida.

Sospira. I se sent envaït per una tristesa fonda i terrible. Per molt que tracte de superar-ho, i la veritat és que ho intenta amb totes les seues forces, no pot evitar sentir un pes en el pit que no li permet fer res amb alegria. Des de fa més d'un curs, ja no li van les coses com abans. I no és només perquè no estiga ella. És perquè ell sap que alguna cosa no va fer bé.

Jo l'havia d'haver defensada —pensa. I de seguida, recorda la situació— però aleshores, no ho veia clar. No vaig ser prou valent. Pot ser no l'estimava prou. Però encara l'estime...

I els pensaments s'atropellen i li impedeixen continuar. Desesperat, s'alça i ix de l'habitació, sense aconseguir esvaïr els records d'aquells mesos en què fou tan feliç. Perquè a pesar

que sap que no tornarà res a ser com abans, no es pot traure del cap tot el que hauria pogut ser i no serà mai.

Mentre espera que arribe l'ascensor, recorda com els pares s'ho van agafar malament de bon començament. Van exclamar:

—Com, que ara viu una xica en el vostre pis? Això no està bé, Jordi. Tu saps que això no està bé.

Li va dir la mare, seriosa, tan bon punt ell va explicar en casa que havien canviat de company de pis. I ell, que encara no gosava dir que la xica no era una persona qualsevol, va preferir enfocar la qüestió per una altra banda.

—Però, mare, ella té la seua habitació. I també estudia Física. Som dels mateix curs i ens feia falta un nou company, ja que Tomàs ha deixat i el pis ara ens resultava més car. Només és una altra persona.

Va argumentar. Però la lluïssor dels ulls el delatava i la mare de seguida li ho va notar. Però, gata vella, no el va atacar directament. Va preferir usar una altra tàctica.

—Tot això que dius ja ho entenc, fill; però a mi no em sembla bé. Perquè tu imagina't que aquesta xicota va i s'embolica amb el teu company de pis, per exemple. Tu te n'hauries d'anar d'aquell pis, perquè...

I ell, de seguida va saltar.

—No, mare. No patisques, que no s'embolicarà amb Manel.

Exclamà. I veient l'expressió de triomf en la cara de la mare va saber de seguida que ella ja ho sabia quasi tot. De manera que va fer mitja volta i va tornar a l'habitació.

—Però al final, tot es va acabar aclarint —recorda ara—, fins i tot es van arribar a conèixer les dos famílies. I a tots els semblava bé. Perquè els dos junts tot ho podíem. I les notes

ens acompanyaven. Ella va haver de reduir un poc el ritme dels entrenaments en tercer curs, perquè la faena s'amuntonava, però jo l'ajudava i ella m'ajudava a mi. Érem un bon equip. En canvi ara, sense ella no és igual. Però és que ella també ha canviat. Ja no és la mateixa...

I Jordi continua pegant voltes als seus records i als seus sentiments sense deixar de sentir en cap moment el pes en el pit que li reviu el sentiment de culpabilitat.

GUIA DE LECTURA

L'AUTOR

JOSEP USÓ I MAÑANÓS (Vila-real, 1959) és llicenciat en Ciències Químiques per la Universitat de València. Durant uns anys treballà en la indústria ceràmica de la Plana, fins que es feu professor de Física i Química de Secundària. Actualment, està jubilat. En col·laboració amb altres autors ha elaborat, fins al 2001, uns quants manuals de Física, Química i Matemàtiques.

El 1998 publicà la primera novel·la, *La catifa maleïda* i d'aleshores ençà n'ha publicat deu més, algunes de les quals han guanyat premis literaris. També ha escrit relats breus. En Tabarca ha publicat *La Plaça del Gall*, *Fàtima i Cristina* (XII Premi de Narrativa Ciutat de Torrent, 2011) i *Judith Sorribes*.

ACTIVITATS PRÈVIES A LA LECTURA

1. Aquesta novel·la pretén posar de manifest alguns dels reptes de la nostra societat. Per exemple, ens trobem al davant de la necessitat de superació davant de les adversitats, la necessitat de motivació per tal d'assolir un objectiu, les relacions personals i allò en què realment se sustenten i l'amor entre les persones. Amb aquests elements l'autor ha bastit el relat. Saps quins són els grans problemes i els reptes de la societat actual? Fes una llista dels que et semblen més importants i comenta'ls amb companys o amb la família. També pots suggerir alguna manera de solucionar-los. Creus que solen haver solucions senzilles per a problemes complexos?

Destinatari

Aquesta història no s'ha escrit pensant en un públic concret. No s'ha fet pensant específicament en un lector juvenil. La trama té una certa complexitat i alguns dels passatges colpidors. Per tant, pot resultar interessant per a lectors a partir d'uns tretze o catorze anys.

ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

Títol

2. A vegades el títol de l'obra revela l'argument. En altres ocasions, només entenem el títol després d'haver llegit la novel·la.

En general, els autors procuren elegir títols per a les seues obres que resulten suggerents i atractius. Penses que Núria té relació amb l'argument?

Estructura

3. En l'obra hi ha algunes històries diferents que, a poc a poc, es van creuant i barrejant amb altres. També hi ha personatges que semblen del tot deslligats de la resta i que només fan breus aparicions.

Digues si aquesta història s'adapta bé a l'esquema clàssic en el qual es planteja:

- En primer lloc, la introducció —on es presenten els personatges, escenaris i on es crea una situació.
- En segon lloc, el nuc o cos central, on es desenrotlla un conflicte que sembla que es pot resoldre o no.
- I finalment, el desenllaç, en què es resol el conflicte.

Tracta de fer un esquema de l'obra. Pots indicar els tres grans apartats que acabem d'indicar, i també pots escriure un breu resum de la història.

Narrador

4. Hi ha un únic narrador, en tot el relat? Veges si la veu que explica el que passa forma part de la història o bé és una veu exterior.
5. En qualsevol narració es poden utilitzar descripcions i diàlegs. En aquesta es descriuen personatges, paisatges, escenaris, etc. Es van explicant els fets en estil indirecte i de manera ordenada. Finalment, en un diàleg, són els mateixos personatges els qui ens parlen en estil directe.

Busca en el text un exemple d'aquests tres procediments narratius.

-
6. Indica si, en general, t'han agradat més les descripcions, els diàlegs o la narració.

Personatges

7. Segons el grau de participació o la seua importància en la trama, els personatges es poden classificar com a principals (també protagonistes), que són els que més intervenen, i com a secundaris, que són els que només apareixen en una part de l'acció.

Indica quins personatges consideres principals. Localitza també tres personatges secundaris i digues quina relació tenen amb els protagonistes.

Tema i subtemes

8. El tema és l'assumpte del qual tracta principalment l'obra. L'autor pot estar a favor, en contra o senzillament, analitzar-lo. El tema és la resposta curta que es dona quan algú pregunta "de què va la novel·la".

Però moltes vegades hi ha altres temes que no són el principal però que tenen molta importància en una determinada part de la història. Són els subtemes.

Indica quins subtemes has trobat i classifica'ls per ordre d'importància. Pots distribuir-los segons la rellevància que els dona l'autor o segons el valor que tenen per a tu.

Argument

9. Fes un breu resum de l'obra. Pot indicar quants capítols inclouries en la introducció, el nucli i el desenllaç. Veges també si podries encabir algun capítol en més d'una d'aquestes parts.

<i>Capítol I</i>	13
<i>Capítol II</i>	21
<i>Capítol III</i>	33
<i>Capítol IV</i>	41
<i>Capítol V</i>	47
<i>Capítol VI</i>	53
<i>Capítol VII</i>	57
<i>Capítol VIII</i>	63
<i>Capítol IX</i>	67
<i>Capítol X</i>	71
<i>Capítol XI</i>	75
<i>Capítol XII</i>	79
<i>Capítol XIII</i>	83
<i>Capítol XIV</i>	101
<i>Capítol XV</i>	105
<i>Capítol XVI</i>	109
<i>Capítol XVII</i>	113
<i>Capítol XVIII</i>	119
<i>Capítol XIX</i>	121
<i>Capítol XX</i>	127
<i>Capítol XXI</i>	129
<i>Capítol XXII</i>	133
<i>Capítol XXIII</i>	135
 Guia de lectura	 137

JOSEP USÓ I MAÑANÓS, (Vila-real, 1959) és llicenciat de Ciències Químiques per la Universitat de València i professor de Física i Química de Secundària, ara jubilat. Coautor de diversos manuals de Química, Física i Matemàtiques, començà a escriure narrativa el 1998 amb *La catifa maleïda*. Des d'aleshores ha publicat contes i unes quantes novel·les. En Tabarca ha tret *La plaça del gall*, *Fàtima i Cristina* (XII premi Ciutat de Torrent, 2011) i *Judith Sorribes*.

Núria

Obra finalista del XXI Premi de Narrativa Ciutat de Torrent (2023), narra la història d'una jove que té totes les condicions per a assolir un futur brillant però, malauradament, un dia sofreix un accident de trànsit amb greus conseqüències, per la qual cosa haurà de refer la seua vida, plantejar-se les relacions amb les persones que l'envolten i projectar quin serà el seu futur professional.

ISBN 978-84-8025-632-2

9

788480

256322

**TABARCA
ECIR
MARFIL**

